

Нова українська школа

Н.О. Будна

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

ВЧИМОСЯ СКЛАДАТИ ТЕКСТИ

**Зошит
з розвитку зв'язного мовлення**

2 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.268.1Укр
Б90

Рецензенти:

доктор педагогічних наук, доцент

Онишків З.М.

вчитель вищої категорії початкових класів, вчитель-методист

Богайчук Р.В.

Будна Н.О.

Б90 Українська мова та читання. Вчимося складати тексти : зошит з розвитку зв'язного мовлення : 2 кл. / Н.О. Будна. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. — 32 с.

2005000013300

“Захоплююча українська” — це серія зошитів з розвитку зв'язного мовлення (з назвами посібників цієї серії можна ознайомитися на останній сторінці обкладинки).

Гадаємо, дітей зацікавлять завдання і вправи, подані у нестандартній формі, які допоможуть їм розвинути своє мовлення, збагатять словниковий запас, навчать складати загадки, вірші, казки, невеличкі історії та оповідання, прищеплять любов і повагу до української мови.

Відповідає Державному стандарту початкової освіти та типовим освітнім програмам.

Для учнів 2-го класу.

ББК 74.268.1Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

1. Прочитай два записи, порівняй. Подумай, який із них можна назвати текстом. Спиши його.

Яскраве сонце.

Теплий вечір.

Трава. Джерело.

Пернаті друзі.

Світить яскраве сонце.

Повіває теплий вітерець.

Навколо зеленіє трава.

Неподалік б'є джерело.

Пернаті друзі оглядають дерева.

2. Зі слів кожного рядка склади речення. Запиши текст.

Хитра лисиця

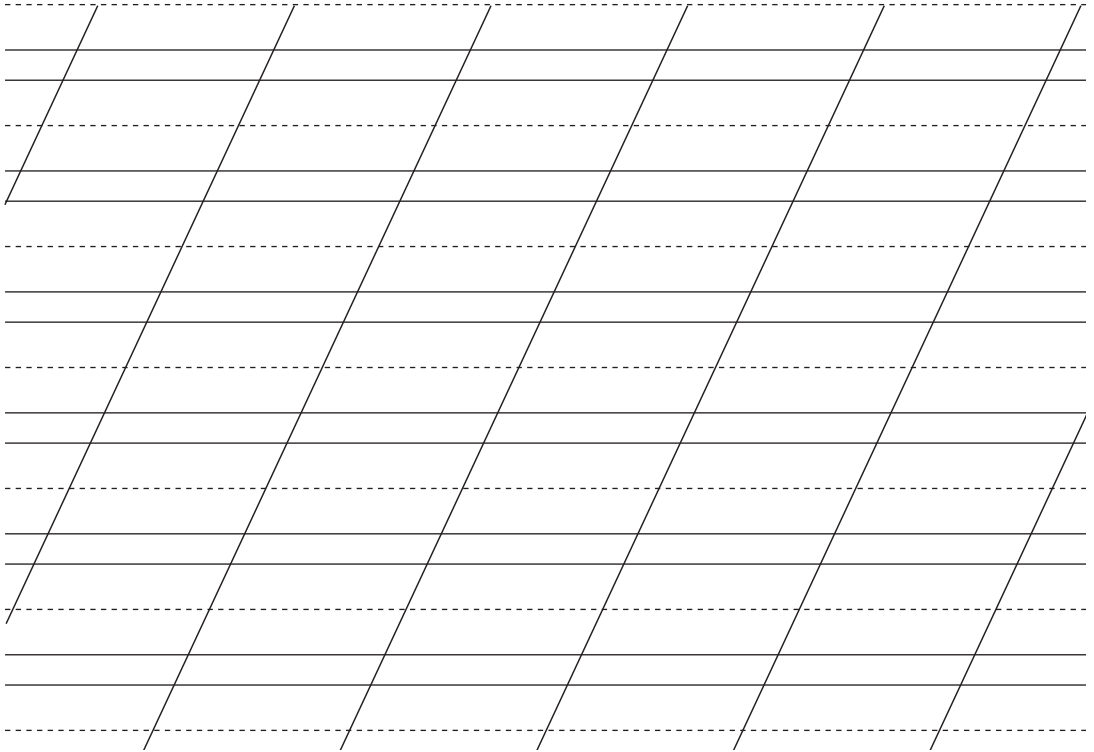
На, лежить, хитра, снігу, лисиця;

над, кружляють, нею, ворони;

лисиця, ноги, очі, витягнула, заплющила;

одна, клюнула, лисицю, в хвіст, ворона;

тут, спіймала, ворону, і, побігла, в, лисиця, ліс.

3. Доповни текст відповідними словами.

Вовк

Влітку вовк завжди _____ . Та коли приходить

_____ зима, звірі ховаються, — нічого їсти вовкові.

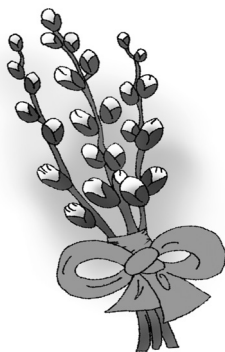
Взимку він бродить _____ і _____ .

Слова для довідки: голодний, ситий, холодна, злий.

4. Прочитай текст. Про що він? Запиши одним реченням.
Добери заголовок.

Після спекотного літа в садах хазяйнує осінь. Вона потай перемальовує листя на деревах в жовті, червоні, руді барви. Обважнілий від плодів стоїть сад.

5. Розглянь малюнок. Прочитай текст. Про що говориться в тексті? Яка його головна думка? Добери заголовок.

Кроків за кілька від сухої коси визирає з води вербовий кущик. Невеличкий такий, а на ньому — котики. Пухнастенькі, жовтаво-зеленаві. Ніби табунець гусеняток примостився спочити на тонких галузках. І такі вони лагідні й безпомічні!

Євген Шморгул

Заголовки. Вербові котики. Вербовий кущик. Котики.

6. Прочитай текст. Про що він? Запиши одним реченням.

Прийшла зима. Випало багато снігу. Діти надумали зробити гірку. Вони дружно взялися до роботи. Гірка вийшла на славу.

7. Склади і запиши оповідання “На дачі”. Використай слова з довідки.

В нас є ----- . Там ми -----

капусту, огірки, помідори, ----- , ----- .

На дачі посаджені ----- та ----- .

На них ростуть ----- . Цього року буде гарний урожай

----- та ----- .

Слова для довідки: дача, посадили, фруктів, овочів, дерева, кущі, плоди.

8. Із запропонованих заголовків до тексту добери найбільш влучний і запиши.

Жовтокоса чарівниця-осінь примчала на золотому коні у ліс. Торкнулася чарівною паличкою верхівок дерев. І зашелестіли на них багряні шати. На землі рясніє барвистий килим.

Чудово навкруги!

Заголовки. Осінь. Золота осінь. Чарівниця-осінь. Щедра осінь.

9. Прочитай текст, добери заголовок. Впиши потрібні слова.

Іде дощ. Завиває вітер. Опадає листя. На дорогах калюжі.

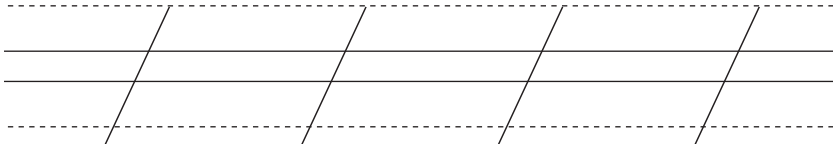
Люди звезли хліб з поля у комори. Тепер вони утеплюють своє житло.

10. Прочитай текст. Добери заголовок.

Василько і Степанко живуть у селі. Поблизу нього є ліс і річка. Хлопчики люблять ходити до лісу. Там багато грибів та ягід.

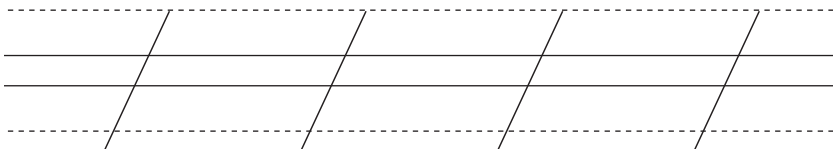
У річці вони часто купаються. Гарно влітку!

11. Прочитай і поміркуй. Коли відбувалися події — на уроках чи після? Добери заголовок.

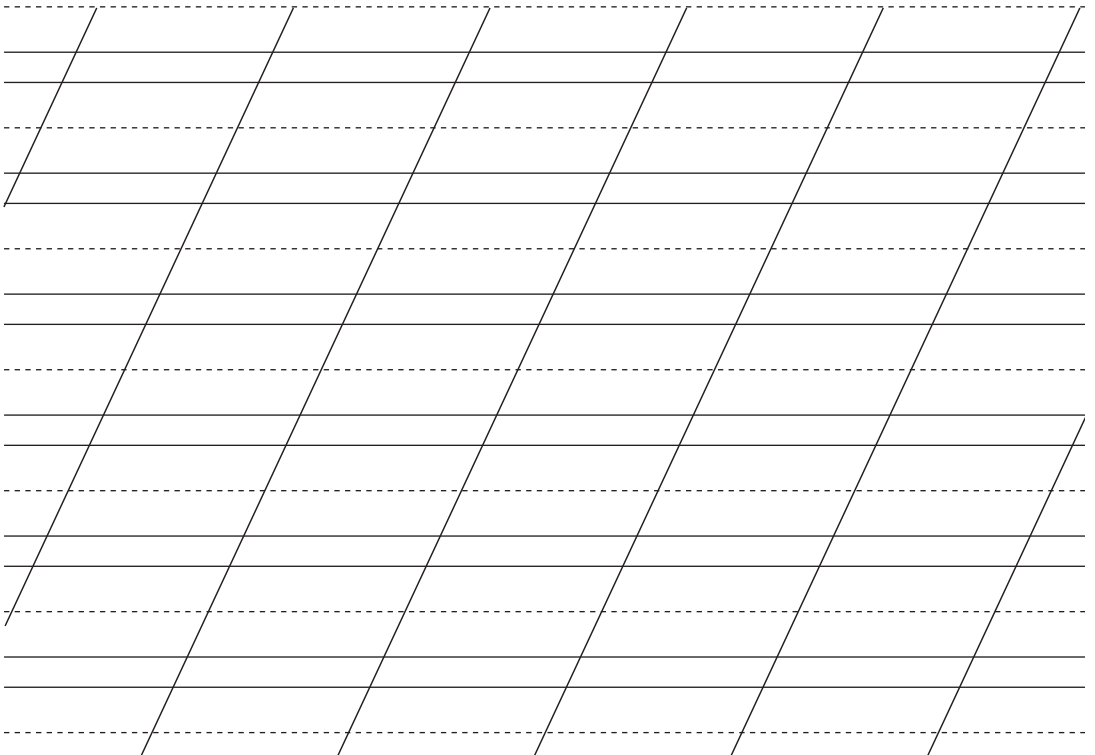

Вітя витер дошку. Степан приніс крейду. Катруся протерла парти. Діти у нашому класі люблять працювати.

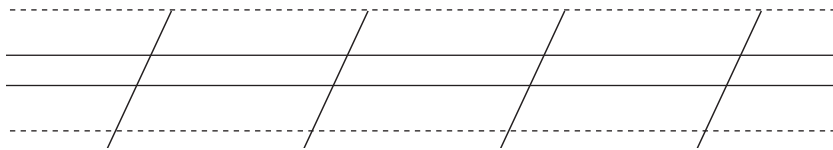
12. Запиши речення в такому порядку, щоб вийшов текст. Добери заголовок.

На ньому було дупло. У лісі росло дерево. Там жила білка. Вони були маленькі. В неї народилися білченята.

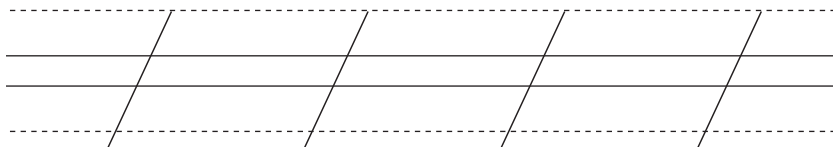
13. Запиши речення так, щоб вийшов текст. Добери заголовок.

Лисичка сидить у норі. Прийшла зима. Холодно. Зайчатко тремтить під ялинкою. Голодний вовк бродить лісом.

14. Прочитай речення і запиши їх так, щоб вийшов текст. Добери заголовок.

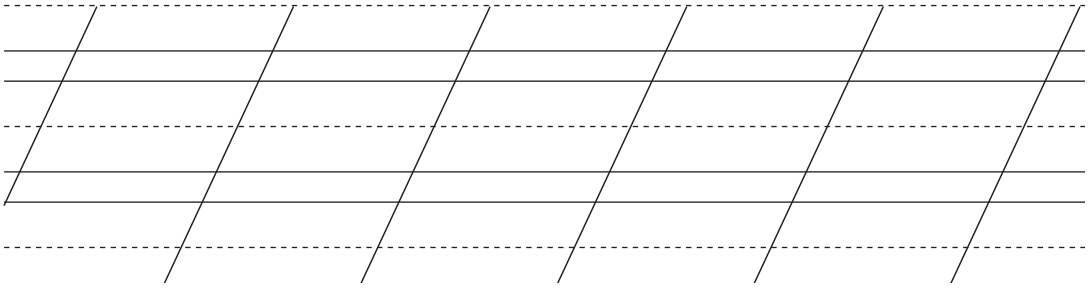
На ній дівчинка висадила насіння. Вона взяла лопату і скопала грядку. Цибуля виросла (яка?) Надійка надумала посадити цибулю. Вона старанно доглядала грядку.

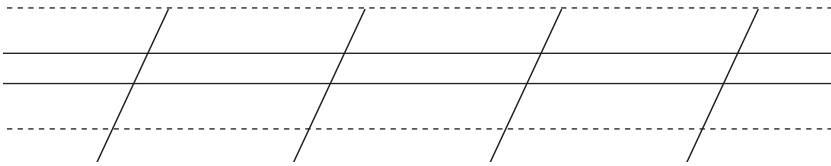
15. Запиши речення в такому порядку, щоб вийшов текст “У лісі”.

Ось і ліс. Чиста й холодна водичка дзюрчала великим струмком. Діти знайшли джерельце. Натраплять люди на джерело і покуштують холодної водички. Діти напилися води і залишили кухлик.

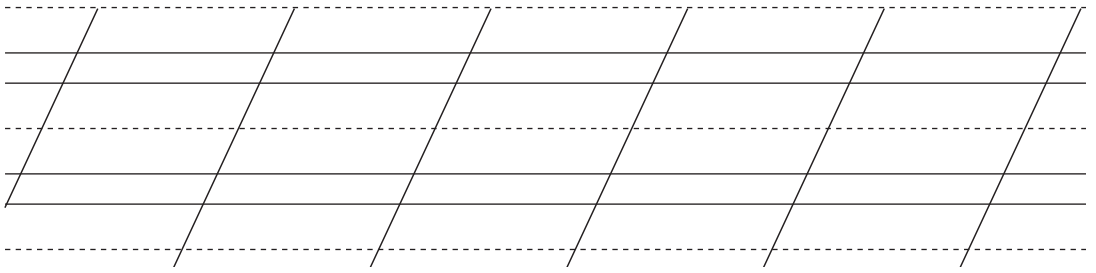

16. Прочитай речення. Чи зв'язані вони за змістом? Перестав речення так, щоб вийшов текст. Запиши його. Добери заголовок.

Всім було весело. Хлопчики зробили паперового змія. Вийшли за село. Змій піднімався все вище і вище. Сашко швидко побіг полем.

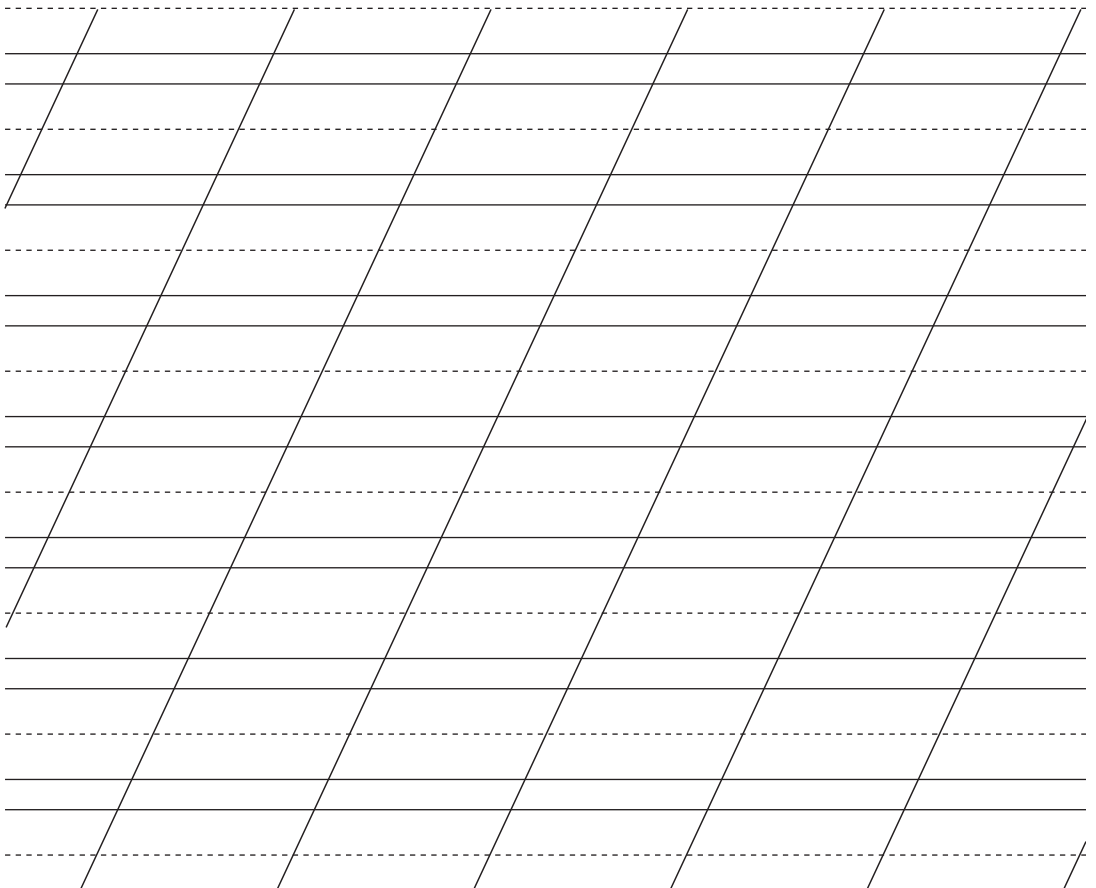

**17. Прочитай речення. Чи відповідає їхній зміст заголовку?
Якими реченнями слід доповнити текст?**

Снігова баба

Взимку діти гралися у дворі. Руки в них замерзли. Але снігова баба вийшла гарна.

18. Прочитай текст. Доповни речення словами з довідки.

Білка

Надійшла осінь. Листя на деревах жовтіє і падає на землю.

Білка почала робити запаси на зиму. _____ зби-

рала і сушила на сучках гриби. Носила насіння, жолуді та горіхи.

Усе це ховала _____ у своєму дуплі.

Добре підготувалася _____ до зими.

Слова для довідки: вона, тваринка, лісова ласунка.

19. Прочитай текст. Яке слово повторюється в кожному реченні? Чи доречні ці повтори? Якими словами можна замінити слово “ромашки”? Запиши удосконалений текст.

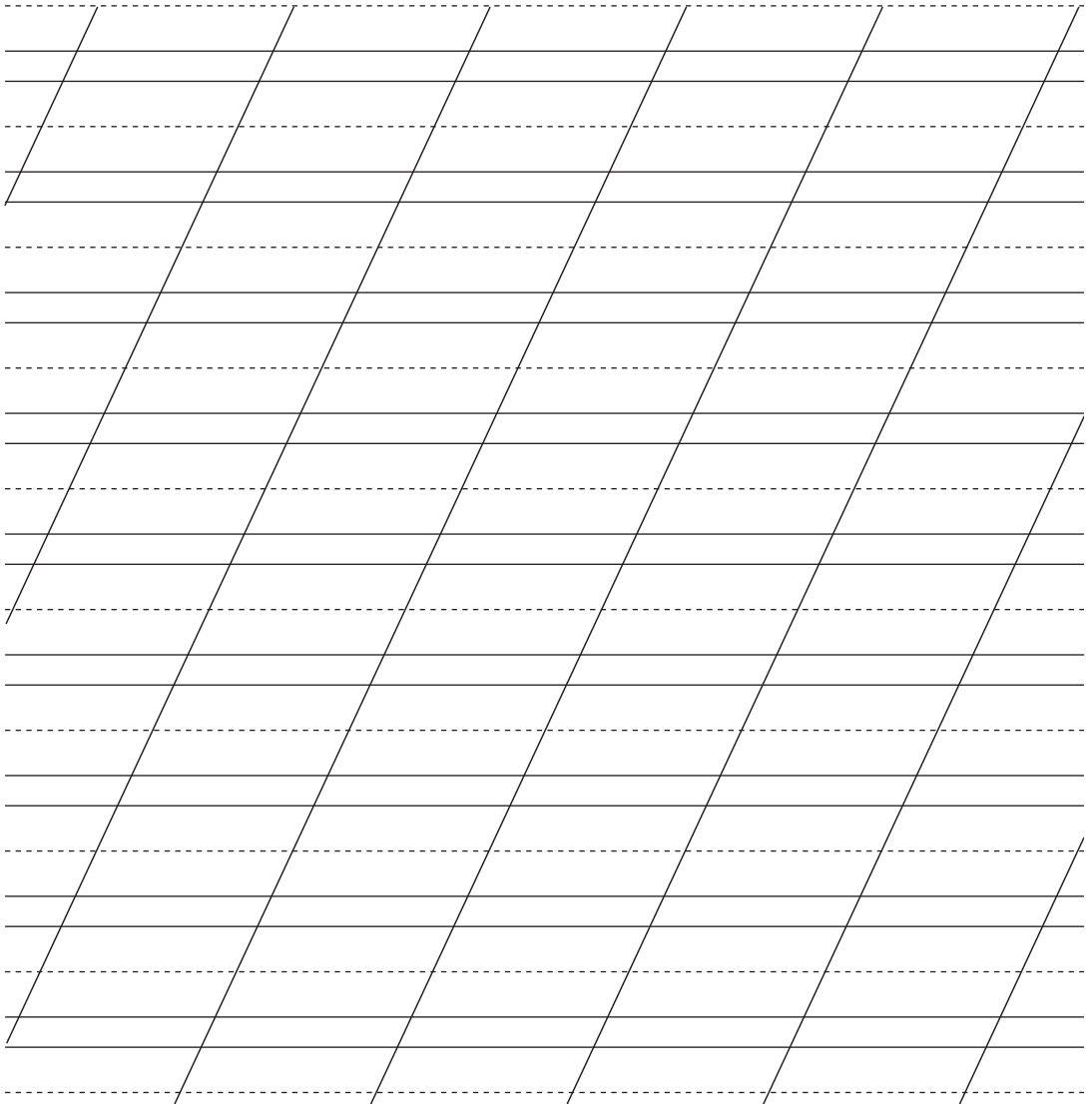

Ромашки

На луках ростуть ромашки.

У ромашок білі пелюстки та жовті серединки. Стеблинки ромашок тонкі і гнучкі. Цвітуть ромашки ціле літо. Важко уявити луки без ромашок. Ромашки — гарні квіти.

Словник: вони, квіти, справжні красуні, симпатичні білявки.

20. Прочитай текст. Які слова в ньому повторюються? Заміни їх іншими. Виправлений текст запиши.

Зайчик зупинився на галявині. Зайчик злякано прислухався до шелесту дерев. Лячно зайчикові самому в лісі.

21. Прочитай тексти. Визнач, який з них розповідь, який — опис, який — міркування.

Був холодний осінній ранок. Визирнуло сонце з-за хмари, скосячи промінці на землю. Заглянув один із них у нірку до старої черепахи, розбудив її. Виповзла черепаха на луг і неквапливо почала шукати собі сніданок.

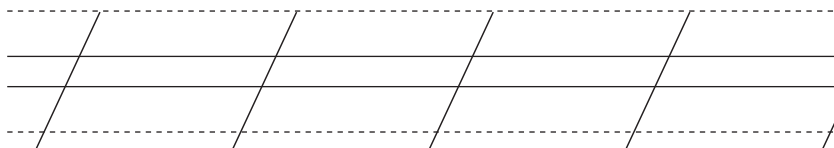
О. Буцень

Це текст —

Надходить осінь і приносить людям радість і легкий смуток.
Чому?

Щедрі дари в осені. В різнобарвні шати одягає вона природу — і додається людям радості. А смуток торкається серця, коли прощально курличуть журавлі, ронять на землю свій пишний одяг дерева і природа завмирає на зиму.

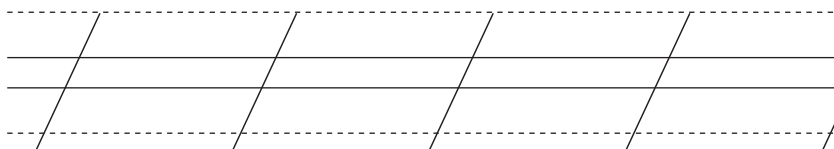
Це текст —

Відлітають гуси і лелеки
у краї заморські і далекі.
Осінь тиха, осінь золотава
вийшла, мов лисичка, на галяву.

П. Мостовий

Це текст —

22. Прочитай речення. В якому порядку слід розмістити частини, щоб утворився текст? Це опис чи розповідь?

Розсердилася лисиця на глечик. Вирішила його утопити в річці.

Були собі дід та баба. Пішли вони в поле жати та й взяли глечик молока. Баба поставила глечик під кущем.

Побігла вона до річки. Встромила голову в воду. Наповнився глечик і потягнув за собою лисицю у воду.

Підбігла лисичка до глечика. Випила з нього молоко, а голови не витягне.

23. Прочитай текст. Подумай, чи правильно розміщені в ньому речення. Запиши виправлений варіант. Добери заголовок.

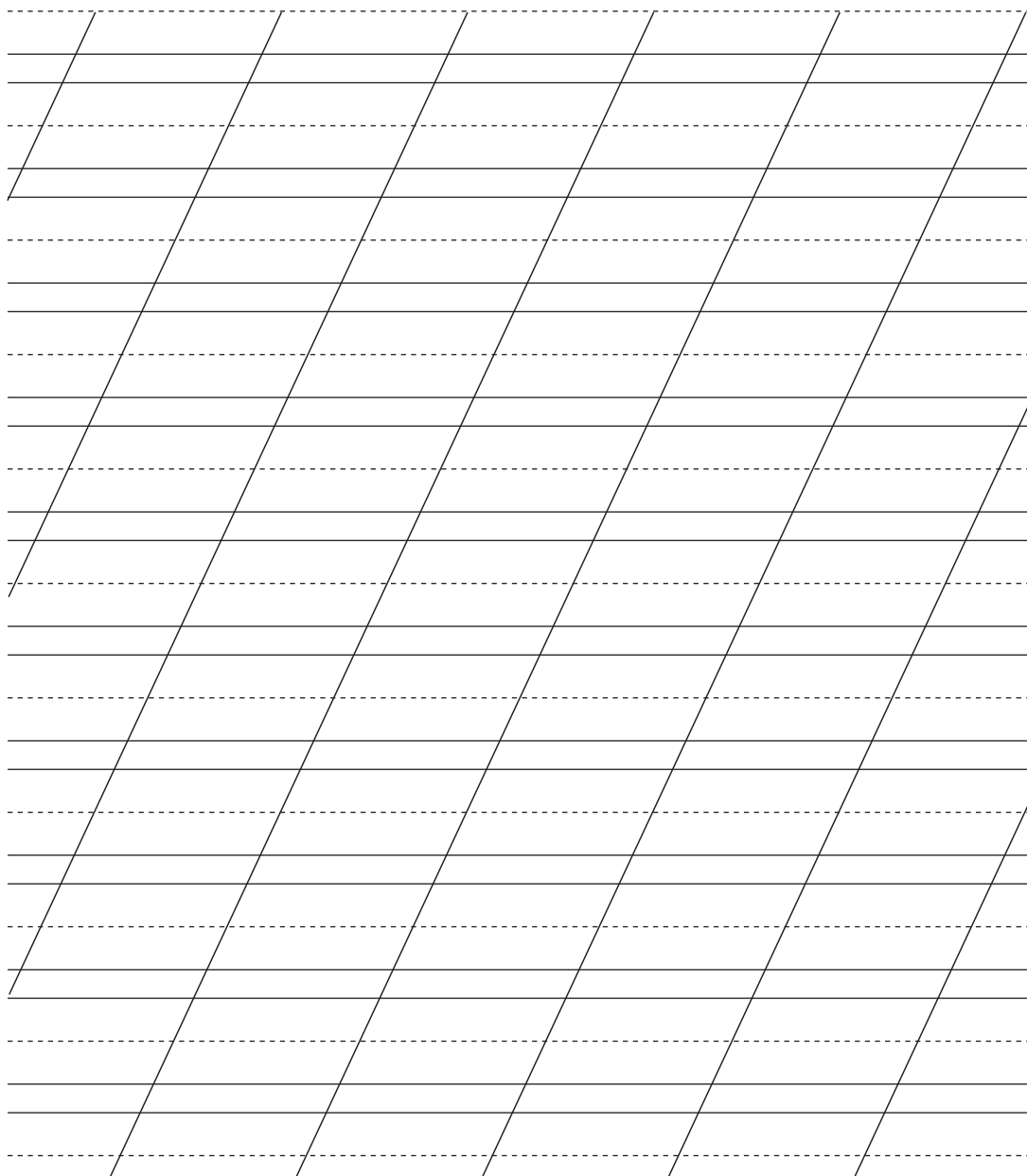
Зів'яли квіти. Небо вкрилося хмарами. З дерев опадає листя.
Настала осінь. Відлітають у вирій птахи. Повіяв холодний вітер.

24. Прочитай початок розповіді. З кожного наступного рядка слів склади речення. Запиши. Добери заголовок.

Наталка встала на світанку. Вона пішла прощатися з осінню.
тихо, У, було, саду.
віти, Вітер, голі, гойдав.
листя, Під, сухе, лежало, деревами.

побачила, ялуко, велике, Раптом, Наталя.
зраділа, Дівчинка.
літа, Адже, шматочок, це.

За Василем Сухомлинським

Заголовки. Прощання з осінню. На світанку. Шматочок літа.

25. Прочитай текст. Встав пропущені слова, що зв'язують речення.

Хоробрий заєць

Біг зайчик по узліссю. Раптом пугач каменем упав

на

Розбійник вчепився в спину

гострими кігтями.

перекинувся на бік, задніми ногами вдарив нападника.

Пугач відпустив

А скочив на ноги і зник у гущавині.

Пропущені слова: нього, зайця, сіренький, здобич, сміливець.

26. Доповни речення, вставивши пропущені слова.

Андрійко насипав у годівничку для

горобчиків

Синичкам приготував

А шишкаррики будуть
пригощатися

Пропущені слова: зерна, сала, шишками.

27. Прочитай слова. Зі слів кожного рядка склади і запиши речення. Починай будувати речення із виділених слів.

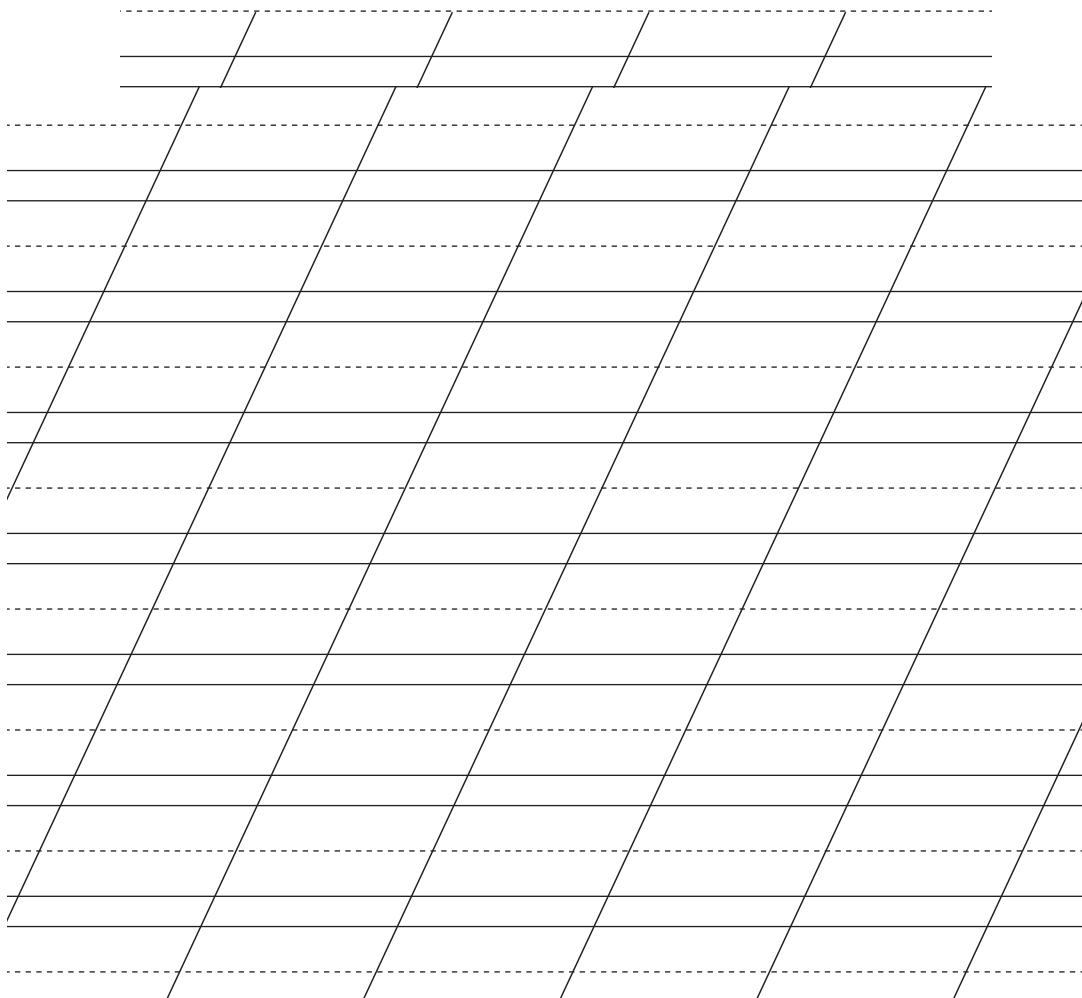
Взимку, бувають, голодними, **пташки**;
годівницю, **я**, зробив, для них;
зернят, різних, **насипав**, туди;
дуже, **пташки**, раді, були.

Handwriting practice lines consisting of five rows. Each row is defined by a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The lines are slanted to the right.

28. Розташуй речення в такій послідовності, щоб вийшов текст. Добери заголовок.

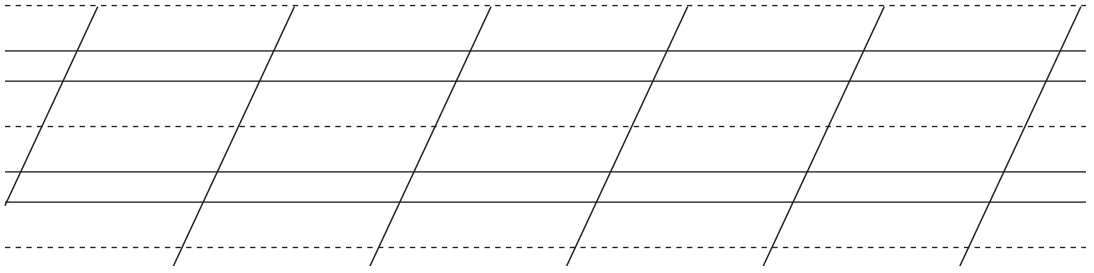

- З хлопцями був собака Дружок.
- Василько і Петрик пішли в ліс.
- Біля ялинки діти знайшли мале білченя.
- Друзі гарно провели час.
- Був теплий сонячний день.
- Василько взяв його і посадив на дерево.

29. Спиши речення, в яких про щось розповідається.

- Оленко маленька, чому ти раденька?
- Бо в мене весела рідня.
- Чому в тебе очі такі голубенькі?
- На небо дивлюся щодня.

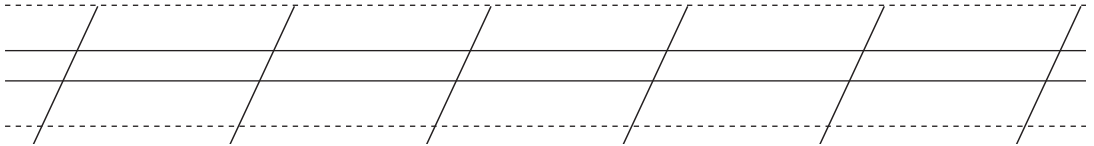

30. Спиши речення, в якому про щось запитується.

Ми спитали в журавля:
“Де найкраща земля?”
Журавель відповідає:
“Краще рідної — немає!”

П. Воронько

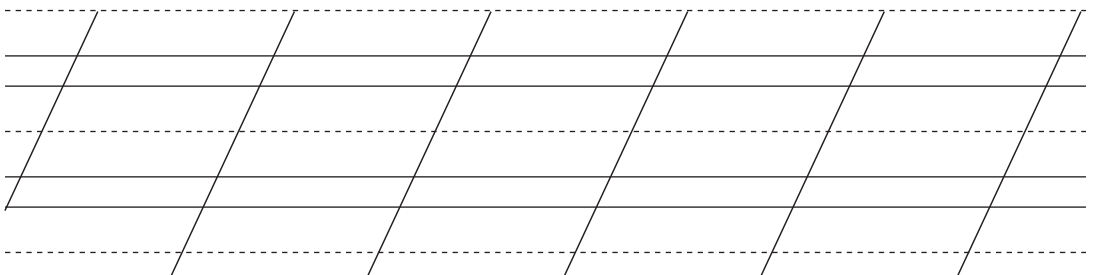
31. Спиши речення, в якому про щось запитується.

— А чому в снігу шапчина
й очі повні сліз?
— Провалився я по коліна ...
головою вниз!

Г. Бойко

32. Спиши речення, в якому висловлюється спонукання до дії.

Грайтесь, дітки, забавляйтесь
та розуму набирайтесь.
Бо давно говорять люди,

що хто розуму не має,
того щастя обминає.

О. Пчілка

A set of handwriting practice lines. It consists of two rows of horizontal lines. Each row has a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. Vertical slanted lines are drawn across these horizontal lines to form a grid for practicing letter shapes.

33. Спиши питальні речення.

- Ладусі, ладусі, де були?
- У бабусі.
- А що їли?
- Кашку.
- А що пили?
- Бражку.

Народна творчість

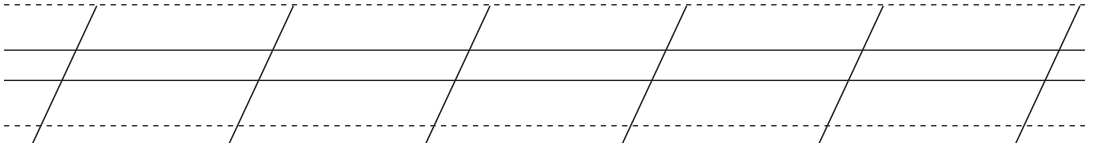
A set of handwriting practice lines, identical in format to the one above, consisting of two rows of horizontal lines with a dashed middle line and vertical slanted lines.

34. Спиши спонукальне речення.

Люлі, люлі, малята.
Женіть, хлопці, телята!
Люлі, люлі, малята.

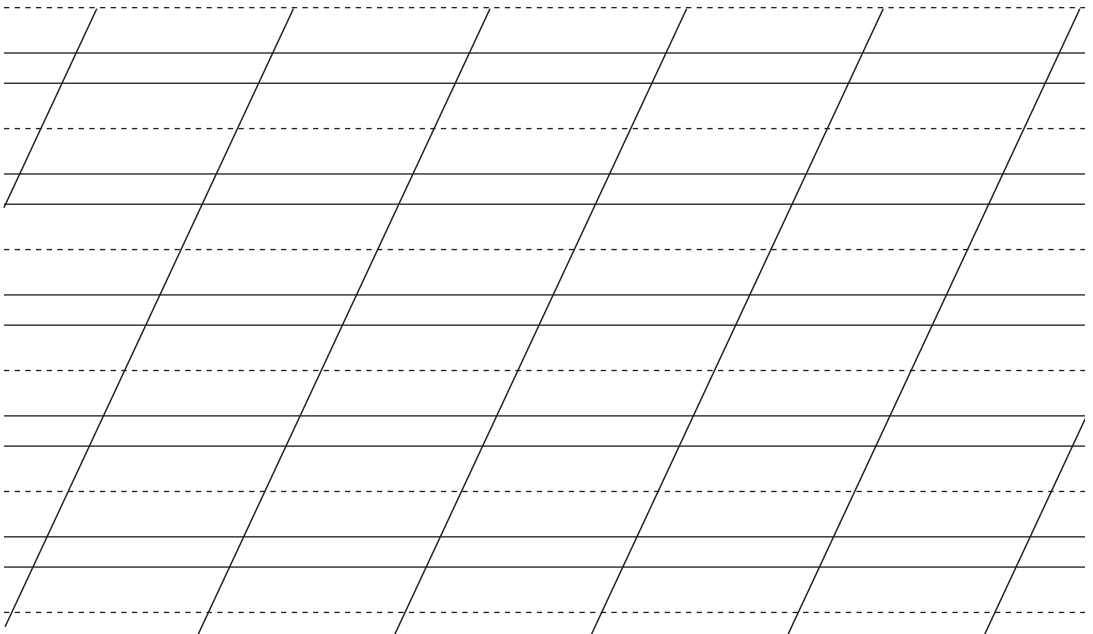
Теляточка пасуться
і в хлівець заженуться.

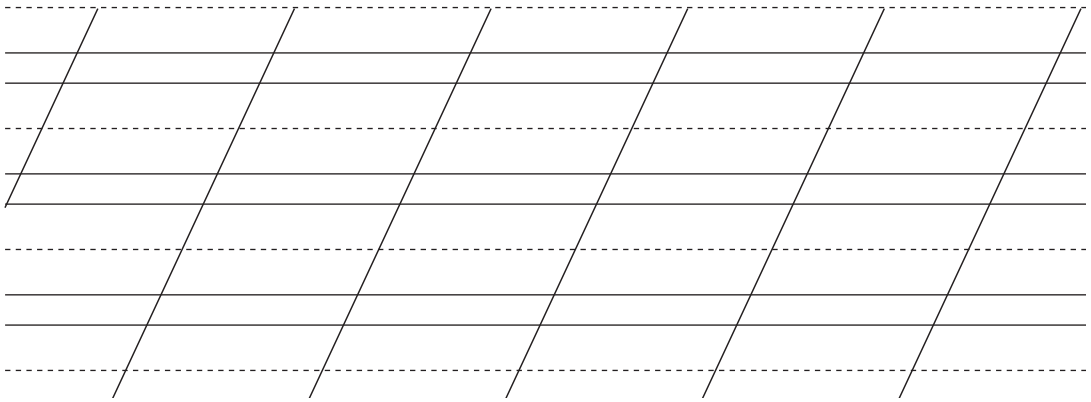
Народна творчість

35. Склади розповідь за запитаннями.

- Яка пора року настала?
- Як змінюється тривалість дня навесні?
- Які зміни в житті рослин і тварин відбуваються цієї пори року?
- Яких ти знаєш птахів, що повертаються із вирію навесні?
- Як ти розумієш прислів'я “Весняний день рік годує”?
- Які дерева люди саджають у саду?
- З якою метою вони це роблять?
- Яка пора року подобається тобі найбільше? Чому?
- Як людина доглядає за садом?
- Хто шкодить деревам?
- Хто охороняє сад від шкідливих комах?
- Як потрібно піклуватися про птахів?

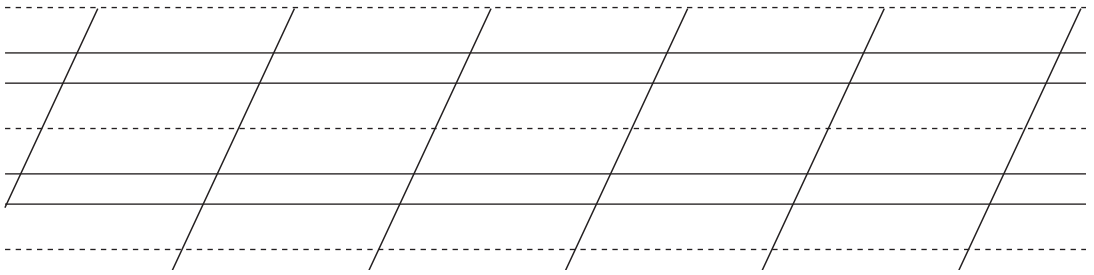

**36. З яких казок ці речення? Відшукай слова ввічливості.
Склади з ними свої речення.**

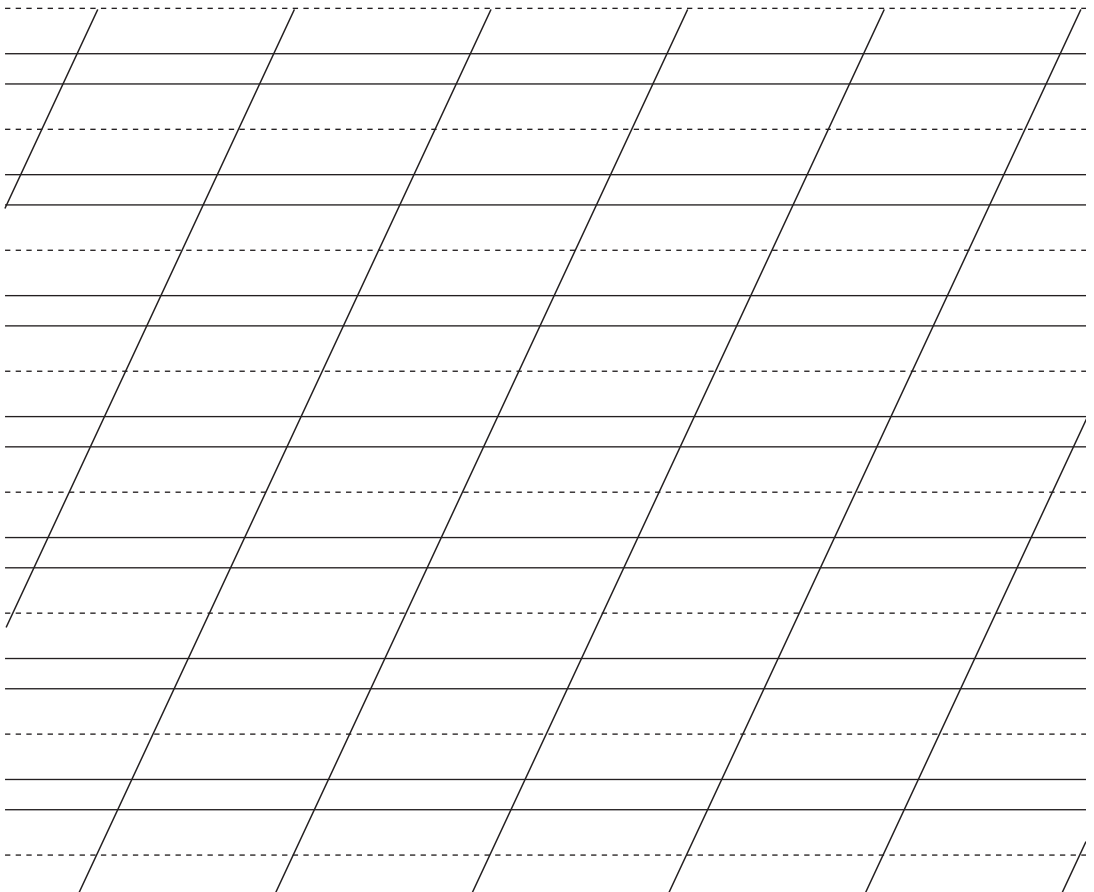
- Зробіть мені, будь ласка, тату, човник та весельце, то я буду рибку ловити та вас обох годувати.
- Чоловіче, будь добрим, настали мені голос, щоб я міг співати по-козлячому.
- Не ображайся, лисичко, але ми тебе в хату не впустимо, бо вона у нас маленька.
- Будь ласка, не їж мене, ведмедика-братику, я тобі пісеньку заспіваю.

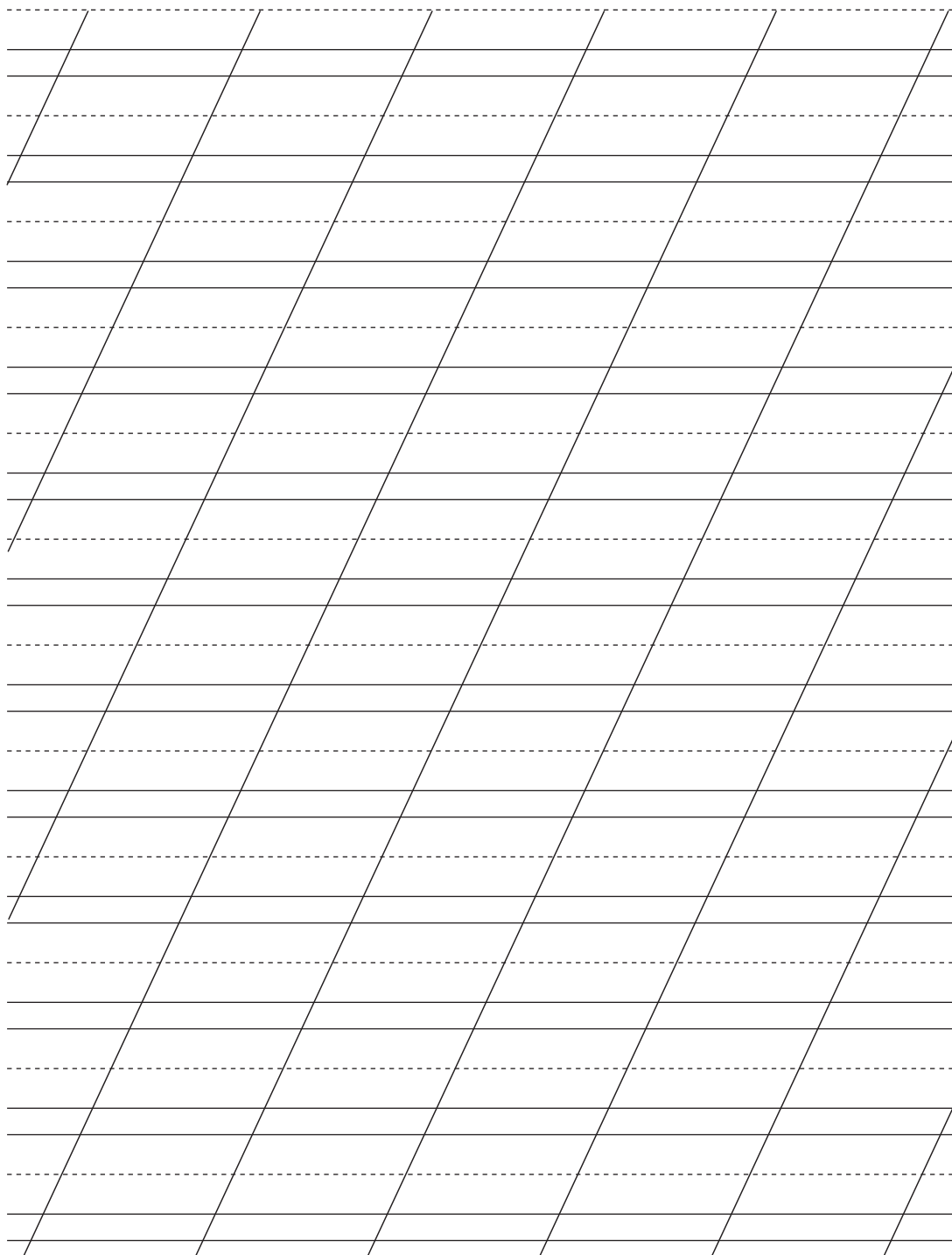

37. Виконай за зразком попереднього завдання.

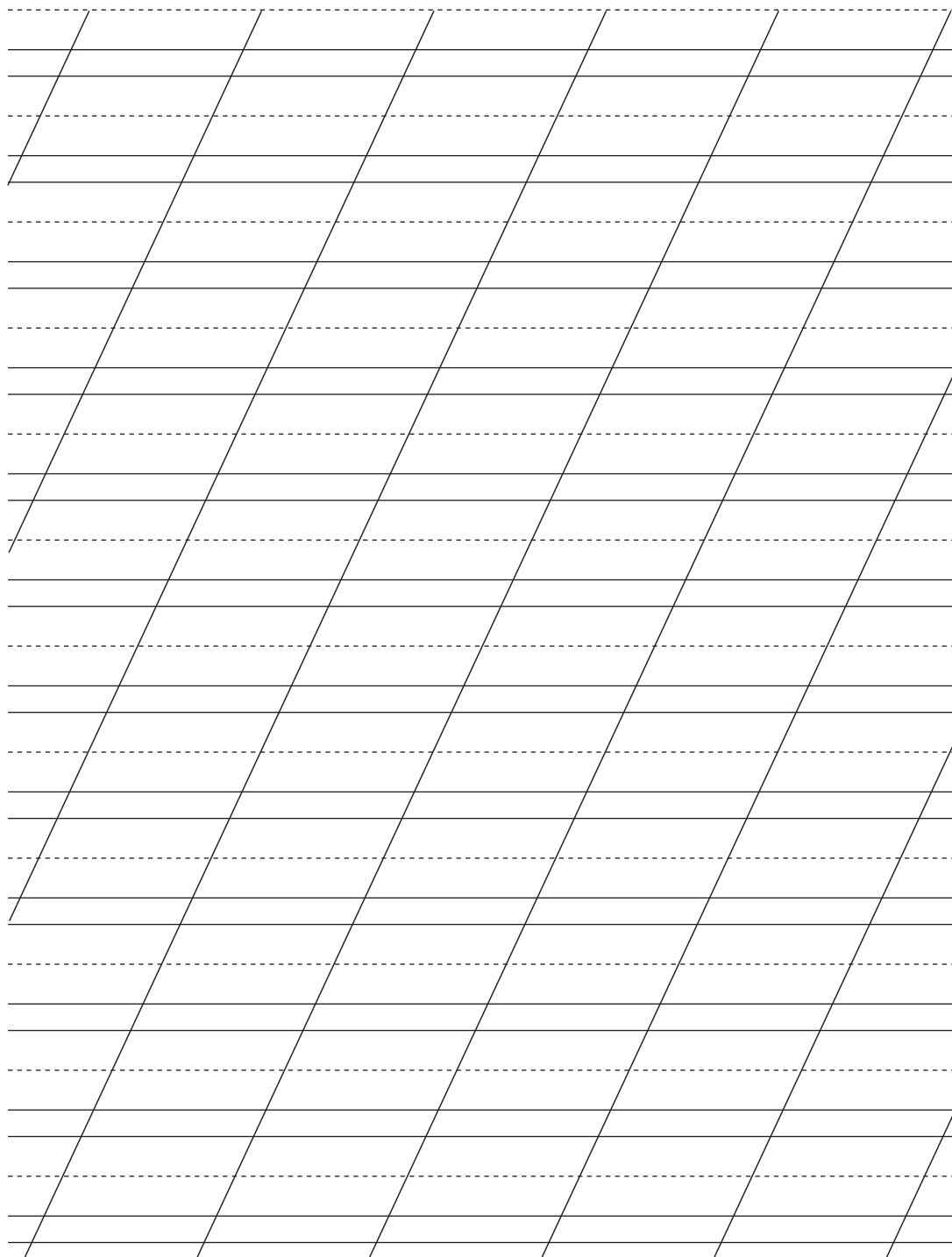
- Підвези мене, будь ласка, лисичко-сестричко!
- Ох, не ріж мене, дідусю, будь ласкавий, пусти мене на волю.
- Дякую за гостинність, а де ж я свою гусочку подіну?
- Спасибі тобі, ковалю, що скував мені тоненький голосочок.

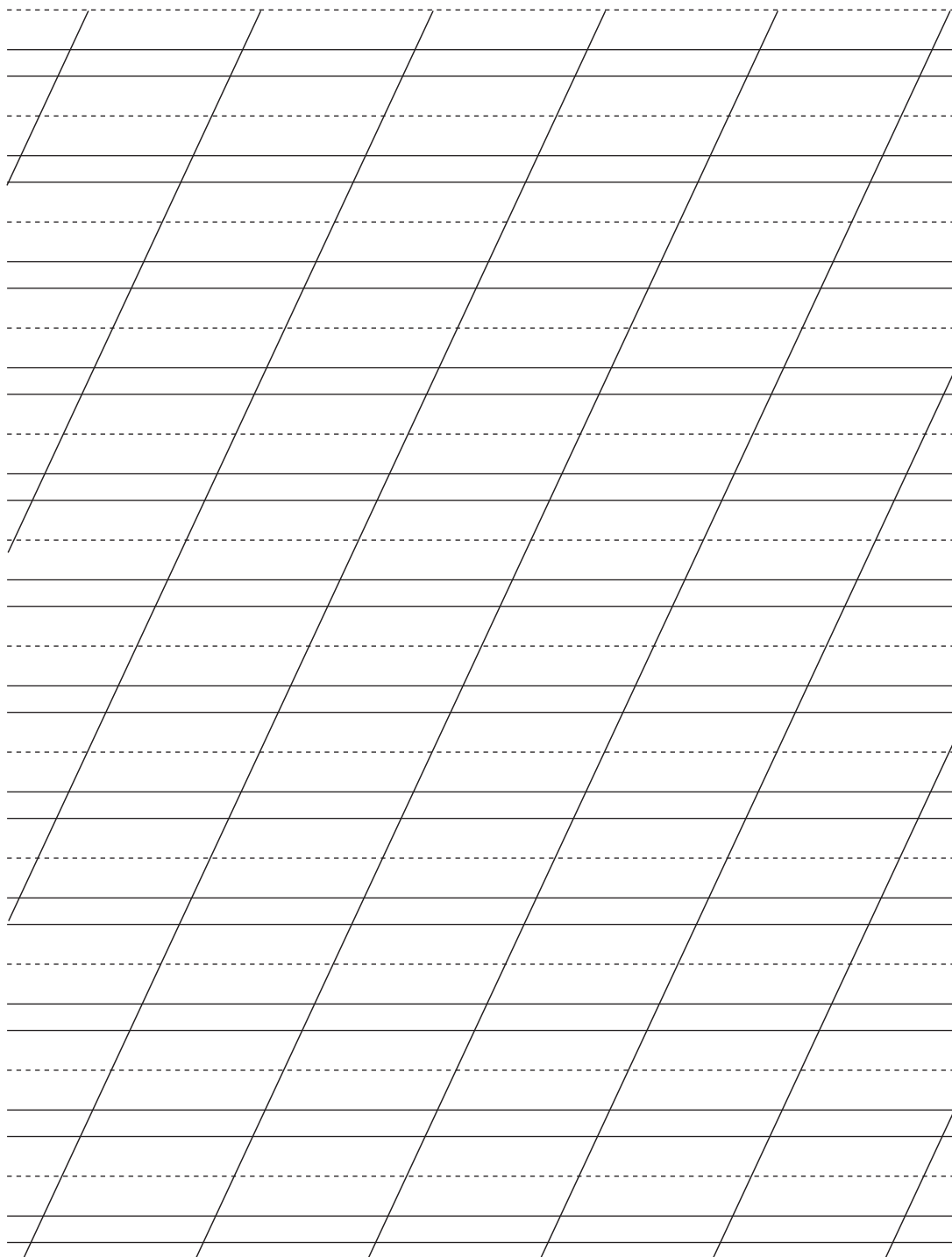
Твоя творчість

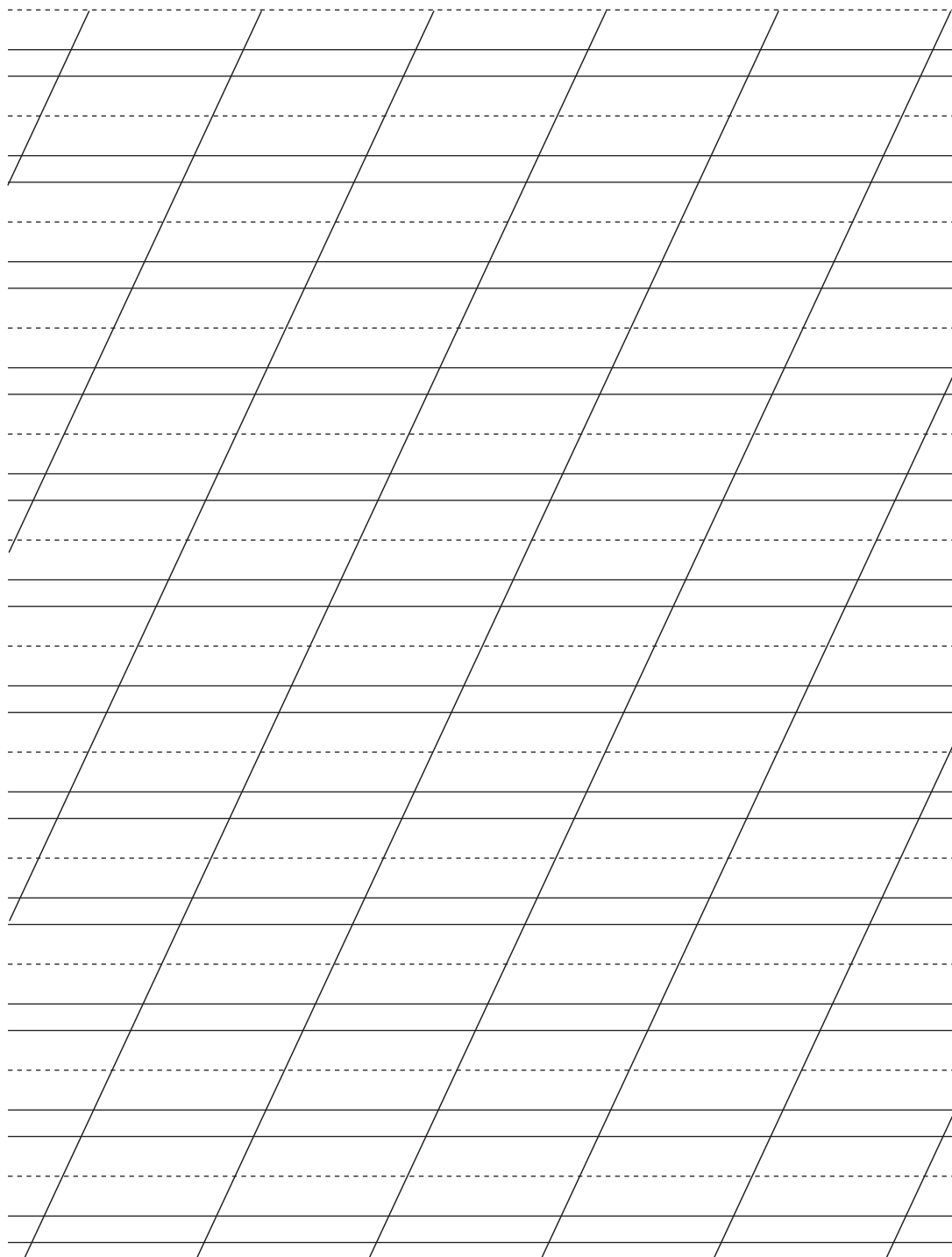
Твоя творчість

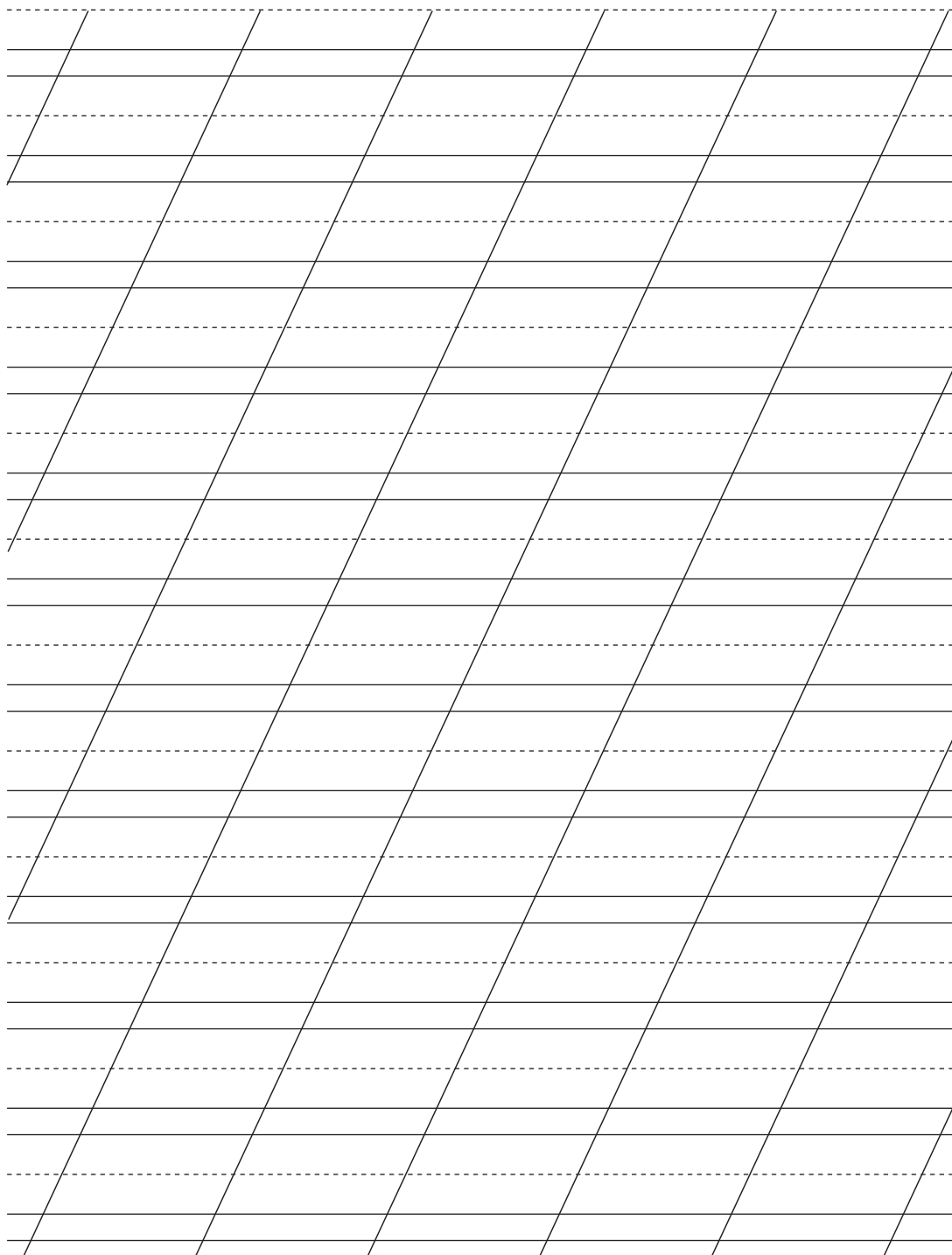
Твоя творчість

Твоя творчість

Твоя творчість

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

ВЧИМОСЯ СКЛАДАТИ ТЕКСТИ

Зошит з розвитку зв'язного мовлення

2 клас

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Любов Левчук*

Обкладинка *Ростислава Крамара*

Комп'ютерна верстка *Ольги Швед, Галини Телев'як*

Підписано до друку 24.01.2019. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,58. Умовн. фарбо-відб. 2,58.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48

office@bohdan-books.com **www.bohdan-books.com**

Видавництво «Навчальна книга – Богдан» у соцмережах:

bohdanbooks

bohdan_books

YouTube c/NKBohdan

t.me/bohdanbooks

2 005000 013300